

Poslanci opozicije, katere je fašistovska vlada s posebnim za sebe prikojenim volilnim redom potisnila ob steno, pa ne verjamejo napovedani preureditvi fašistovske stranke. Na narod so izdali proglas, ki razlaga, koliko je Mussolini že vse obljubil, a ni držal, ker muče ali pa ne more vsled premoči popolnoma razdivjanjani ljudi v fašistovski stranki. V Italijo se mora vrniti svoboda in v to svrhu se mora fašistom iztrgati vsaka oblast in sila, ki so si jo z nasiljem prisvojili. Opozicija ne more sodelovati v parlamentu in potrebno je, da se narod ponovno izjavi pri volitvah in sicer v popolnem redu in svobodi, kar je pa pod fašistovskim gospodarstvom popolnoma izključeno.

Z nasiljem so prišli fašisti v najtežje spore z vsemi, ki so se prvotno fašizmu najbolj oklepali. Vojni invalidi in vojni udeleženci so fašizmu napovedali boj, ker so ga temeljito spoznali za najhujšega izkoriščevalca vojnih žrtev in zaslug italijanskega naroda. To spoznanje zavzema vedno večji obseg in pomeni pravi polom fašizma. Fašizem je spretno izkoristil prirojene italijanske lastnosti, za njim pa mora priti na krmilo stranka, ki bo spravila vneti in oblastni italijanski nacionalizem pod močni vpliv vsečloveških načel. Če pride na površje zopet katoliška ljudska stranka, ki je bila pred fašistovskim nasiljem zelo močna, bo to prava sreča za Italijo.

Društva narodov se bo bavila predvsem z razoroževanjem na kopnem, dočim bo po ameriški želji sklicana konferenca predvsem služila pretresu dodatnih predlogov k washingtonski pogodbi. Na slednji bodo napravili poizkus, vključiti v omejitveno klavzulo tudi lažje vojne ladje in letala. Anglija je mnenja, da bo morala sprejeti omejitvene pogoje zlasti Francija, in sicer glede podmorskih čolnov, češ, da se je svetovni položaj že zboljšal.

VPISITE V VOLILNI IMENIK VSE NASE!

Čas za volilne reklamacije do 25. novembra.

Po vseh občinah mnogo naših volilcev ni vpisanih v volilni imenik. Čas za reklamacije poteče prihodnji torek, dne 25. novembra. Občinski uradi po deželi morajo volilne reklamacije sprejeti do 6. ure zvečer.

Reklamirajte takoj vse naše, ki niso vpisani!

Reklamirajte vse vojake, ki se bodo do dne 8. februarja vrnili.

Reklamirajte vse naše mladeniče, ki so 8. novembra 1924 bili stari 21 let.

Reklamirajte vse tiste naše prijatelje, ki 8. novembra bivajo 6 mesecev v občini.

Reklamirajte vse naše državne nastavljenke in železničarje, ki so se pred 8. novembrom naselili v našem kraju. Ti-le imajo takoj volilno pravico, četudi ne bivajo šest mesecev v občini.

Izreklamirajte vse umrle in take, ki so se že pred 6 meseci stalno naselili v drugi občini.

Če hočete koga vpisati, izročite občinskemu uradu potrebne dokumente: domovnico ali delavsko knjigo, krstni list ter občinsko potrdilo, da bivajo dotični vsaj šest mesecev v tem kraju. Ako pa hočete koga izbrisati, pa prinesite na občinski urad mrtvaški izpisek, oziroma potrdilo občinskega urada, da biva dotični že 6 mesecev v drugi občini.

Župani naj reklamacije predložijo reklamacijski komisiji (odboru) v razpravo in o sklepih pisмено obvestijo osebe, ki so reklamirale. Sklepe reklamacijske komisije (katere morajo podpisati trije člani občinskega odbora), je treba takoj z vsemi akti poslati okrožni sodniji.

Prosimo naše župane, da se strogo držijo zakona in reklamacije takoj rešijo. Ako kak znanec nima dokumentov, zadostuje, da mu občinski urad izda v volilne svrhe koleka prosto potrdilo, da je naš državljan, star 21 let, in da biva nepretrgoma vsaj 6 mesecev v občini.

Somišljeniki, agitatorji, prijatelji!

V zadnjem trenutku vas opozarjamo: Ne zanesite se, da ste vpisani! Prepričajte se! Poglejte pri občinskem uradu, ali so vsi vaši domači (sinovi, bratje, oče, strici, hlapci, viničarji, delavci, sosedi, prijatelji itd.) v volilnem imeniku!

Pri tokratnih volitvah bo odločeval vsak glas!

Prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 23. nov., igramo v Društvenem domu tridejanko »Užitkarji.« Predstava, združena s proslavo 50letnice pisatelja Meška, se vrši ob treh popoldne po večernicah. Vsebinska igra je zanimiva za stare in mlade in je prav primerna za naše kraje. Pred in med igro udarjajo tamburaši in mešani zbor zapoje par pesmi. Pri predstavi sodeluje domačin g. M. Furjan, član Ljudskega odra v Mariboru. Pridite v obilnem številu! Vabimo še posebno sosede-okoličane, ki so ljubitelji poštene zabave in poučnih iger, ki bi radi vedeli, kako je živel, delal in tpeel letošnji slavljencev slovenskega ljudstva, rojak Slovenskih goric, pisatelj in pesnik Ksaver Meško.

Sv. Rupert v Slov. gor. Naš novi »Orliški krožek« priredi v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob 3. uri, v prostorih stare šole, gledališko predstavo »Goslarica naše ljube Gospe.« Prijatelji mladine in prosvete, pridite in pogledajte si to krasno igro!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 23. novembra ob pol 4. uri v Slomškovi dvorani popolnoma novo petdejsko igro »Kmet tožbar«, ki nam jasno dokazuje, kam privedejo kmeta vedne tožbe in kaj rodi sinova ljubeznivega očeta. V spored so vpletene tamburaške točke in narodne pesmi »Slovan na dan« in »Planinarica«. Prijatelji poštene ljudske izobrazbe pridite v obilnem številu.

Katoliško prosvetno društvo v Št. Petru pod Sv. gor. slavi dne 8. decembra t. l. blagoslovitev društvene zastave, posvečene slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu, kojima na čast bodo dne 7. decembra zažigali kresove in bengaličen ogenj. Na praznik dne 8. dec. je ob 5. uri zjutraj budnica po trgu, ob 7. uri slovesen

vhod v župno cerkev, kjer se vrši blagoslovitev zastave, zabijanje žebeljev, pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo članov. Med sv. mašo igra godba. Po sv. maši se vrši zborovanje društva in delegatov raznih organizacij v kaplaniji in ustanovitev orlovskega odseka. Občinstvo se naproša, da prisloži z izdatnimi prispevki društvu na pomoč, koje dolguje še precejšnjo svoto na društveni zastavi. Kot ljubitelja kmetske mladine sta se izkazala med mnogimi darovalci pred vsem: g. dr. Josip Hohnjec, koji je društvu podaril 1000 kron, in gospa Jozefa Učnik, botra društveni zastavi, koja je poklonila v ta namen 1200 kron. Iskrena hvala!

Dr. Gregorečeva proslava pri Sv. Urbanu pri Ptuj. V nedeljo, dne 9. novembra, je bila pri nas proslava našega rojaka, nedavno umrlega g. dr. Lav. Gregoreca. Cerkevni govor je imel urbanski rojak g. Vinko Poljanec, župnik v Skocjanu na Koroškem in koroški deželni poslanec.

Tedenske novice.

SAMOSTOJNOST NAŠIH OBČIN HOČEJO VZETI.

Naše male in srednje občine hočejo ukiniti in jih združiti v velike. Kdo? Sedanja vlada. Zakaj? Vzeti hočejo nam Slovincem še tisto trohico samostojnosti, ki smo jo imeli. Kako hočejo to napraviti? Občine bi morale v bodoče obsegati 2000 do 5000 prebivalcev. In tem občinam bodo Pašičevi in Pribečičevi ljudje vsilili svoje komisarje in tajnike. Okrajna glavarstva so že poslala okrajnim zastopom poziv, naj se takoj izjavijo, kako se naj izvrši zlaganje občin. Mariborsko okrajno glavarstvo levi breg je izdalo odlok o tej zahtevi pod št. 28861-24. V tem odloku pravi okrajno glavarstvo, da vlada pripravljata tak zakon, s katerim bi se male občine ukinitile in da je radi tega treba pripraviti vse potrebno.

Če se ta nakana izvrši, potem bodo v hribovitih krajih združili 3 do 5 župnij v eno občino. N. pr. Sv. Lovrenc na Pohorju, Puščavo in Ruše v eno; Tinje, Smartin in Sv. Venčesl v eno občino. V Slovenskih gorah bi n. pr. župniji Sv. Jurij in Sv. Benedikt bile ena občina. Ljudje bi imeli silno daleč do občinskega urada. Pri občini dobijo v tem slučaju glavno besedo, komisarji in tajniki, ki jih bo določala vlada.

Kakor izvemo, bo ogromna večina okrajnih zastopov ugovarjala proti zlaganju občin in proti ukinitvi samostojnosti naših občin.

Lepe reči se nam obetajo pod nasilno vlado Pašič-Pribečičevo. Mi pa pravimo, da drevesa, ki jih ta vlada sadi, ne bodo zrasla do neba. Krivica še nikdar ni končnoveljavno zmagala.

Zopet kuluk in višji davki! Vlada je ustavila vsako državno podporo za okrajne ceste. Slovenci plačujemo 150% deželnih doklad za ceste. Tudi ta denar, ki je samo naš, nam ga nočejo dati nazaj. Kaj Pašičevim in Pribečičevim in Žerjavovim ljudem mar naše ceste, če ne padajo! Samo, da imajo naš denar. To jim je glavno. Sedaj pošilja gradbena direkcija okrajnim zastopom pozive, da naj zvišajo okrajne doklade, ali pa uvedejo kuluk za vzdrževanje cest. Daleč bomo prišli, če bo sedanja vlada ostala na krmilu. Ljudje božji, premislite vse to, kar se dogaja v novejšem času. Edina rešitev, da pridejo iz teh nesreč, je, da pri prihodnjih volitvah vržemo sedanjo vlado.

Siromaki v občinah Sv. Križ in Rošpoh pri Mariboru, ki so bili prizadeti po hudi toči meseca maja letošnjega leta, dobijo po prizadevanju poslanca Žebota nekaj koruze brezplačno na razpolago. Za Sv. Križ je določeno 3000 kg, a za gornji del Rošpoha (Sv. Urban) 2000 kg. Koruza je določena za uboge viničarje in bajtarje. Vagon s koruzo je že dospel. Za imenovani občini bo razdeljeval koruzo okrajni zastop na nasvet občinskega predstojništva. Ptujski okraj dobi 5000 kg koruze.

Novice od Sv. Križa pri Mariboru. Ko je pretekli teden (v torek) pomagal Jurij Robič seliti Kapuna, viničarja na Minklovi hubi, je padel, sedeč spredaj na težkoobloženem vozu, naprej pod voz, ki mu je polomil prsni koš. Revenuše v mariborski bolnici niso mogli pomagati. Kako pretresljiva je usoda človeka! Kako vesel je še bil mož par tednov poprej, ko je njegov sin obhajal poroko, sedaj ga že krije črna zemlja. Govori se, da ima njegovo smrt na vesti alkohol — Vrli igralci našega prosvetnega društva vabijo prav uljudno vse domačine in vse drage sosede, ki ljubijo poštenu zabavo, naj se ne ustrašijo malenkostnih težav, ki bi jih imeli v nedeljo, dne 23. t. m., k Sv. Križu. Nekaj uric neprisliljene, nepozabljive zabave jim bo poplačalo ves trud obilo! Vabijo vas k zabavnim prireditvam ob treh popoldne: dve teti, ena iz Amerike, druga iz Rusije, zabavati vas hoče, o groza in strah, črni zamorec! Najhujše ga bo pa lomil mutasti muzikant, ki že sedaj pravi, da se boji, da mu bo občinstvo od smeha popokalo. Na vsak način se pripravite na nepričakovane prizore in pridite nas obiskat v obilnem številu!

Cesta Sv. Peter nize Maribora—Nebova—Sv. Lenart. Na vlogo občin Sv. Peter, Grušova itd. za zgradbo okrajne ceste iz Sv. Petra čez Nebovo in Grušovo do Bombeka pri Sv. Marjeti, katero je poslanec Žebot predložil ministarstvu gradjevin in gradbeni direkciji, je dobil mariborski okrajni zastop uradni odgovor od vlade. V tem odgovoru pravi gradbena direkcija, da je vlada pripravljena prispevati 50% k skupnim stroškom te zgradbe, ki bi znašali približno 4½ milijona dinarjev. Okrajni zastop je odgovoril, da je pripravljen prevzeti ostalih 50% stroškov za zgradbo te potrebne cestne zveze. Od vlade in gradbene direkcije je sedaj odvisno, da izvrši, kar je obljubila.

Politični ogled.

Država SHS.

PP volilna vlada ima polne roke dela z volilnimi pravicami. Med zavezniki, to je med radikali in samostojnimi demokrati pa glede volilnih priprav ne more priti do pravega sporazuma. Radikalna stranka ne more pripravljati Pribečiču in njegovi skupini pot do mandatov, Pribečič ima pa glede oblasti tako velike oči in grabežljive roke, da odvrta veliko večino radikalov, ki se dobro zavedajo, da jim je zaveznitvo s Pribečičem samo v škodo. Ko je zadnjič zboroval radikalni poslanski klub, so proti Pribečiču izražali posebno mrzno radikali iz Vojvodine. Tem ni prav, da ima Pribečičeva skupina s 15 poslanci kar pet mest v vladi, dočim vojvodinski radikali, njih 20 po številu, nimajo niti enega ministra. Vojvodinski radikali so še posebej zahtevali, naj kandidirajo v Vojvodini samo domačini in ne kandidati iz Srbije. Vsi prečanski radikali so pa povdarjali, da se radikalna stranka ne sme dati voditi od Pribečičevih ljudi.

Davidovičevi demokrati so imeli v Beogradu že dvoje zelo važnih in dobro uspeših zborovanj. Prvo je bilo zapušniško, a se je ob tisočeri množici poslušalcev pretvorilo v veličasten shod. Ljuba Davidovič je govoril iskreno za sporazum, odločno in ogorčeno pa proti Pašičevi politiki in proti korupcionistom, ki s zbirajo okrog Pašiča. Sporazum, kakoršnega so hoteli izvesti predstavniki prejšnje vlade, je nekaj trajnega in poštenega. Radikali pa hočejo hajduški sporazum. Pravi sporazum se ustvarja v enakopravnosti, poštenju in pravici, radikali pa mislijo, da se da sporazum na hitro napraviti tudi s silo, kakor ropar, ki žrtvi orožje nastavi na prsa z zahtevo: denar ali pa življenje in se žrtev končno odloči rajši dati prvo kot pa drugo. Tudi na drugem zborovanju glavnega odbora svoje stranke, ki se je vršilo zadnji nedeljo, je Davidovič iskreno govoril o sporazumu ter obtožil Pašiča kot največjega nasprotnika enakopravnosti in sporazuma med Srbi, Hrvatimi in Slovenci. Približno ob istem času so pa zborovali tudi radikali. Pašič sicer ni prišel, govoril je pa popolnoma v njegovem duhu minister Trifkovič, ki je brez obzirno in jasno označil kot program PP politike stremljenje za srbsko nadvlado ob pripravljenosti odcepitve (amputacije) Slovencev in Hrvatov, če se na noben način ne bi hoteli pokoriti tej nadvladi.

Avstrijska republika.

Avstrijska vlada je v krizi. Kancelar dr. Seipel je brezuspešno sestavljal novo vlado, potem je pa odklonil ponovne poskuse. Glavni razlogi za to so bili, ker se ni večina krščansko-socialnih mandatarjev pridružila njegovim nazorom o ureditvi finančnega razmerja med Avstrijo kot zvezno celoto in posameznimi pokrajinami, kakor tudi ne glede finančno-centralistične ureditve države. Na konferenci deželnih glavarjev je prišlo do nepremostljivih nasprotij med kancelarjem in glavarji. Deželni glavarji so odklonili zahtevo finančnega ministra, da se naj Avstrija v finančnem oziru upravlja centralistično in da se deželam nakazujejo gotovi dohodki. Finančni minister je tudi odklonjal zahtevano finančno avtonomijo občin, mest in dežel. Zvezni kancelar je obvestil o svojem sklepu vodstvo krščansko-socialne stranke s pripombo, da je njegov sklep nepreklicljiv, da obdrži svoj poslanski mandat in da priporoča za svojega naslednika poslanca dr. Rameka.

Nemčija in Rusija.

Te dni so se pričela pogaenja za sklep rusko-nemške trgovske pogodbe. Nemški poslanik grof Brockdorff-Rantzau je rekel pri tej priliki: »Nemški narod vé, da mu je odprta predvsem pot na vzhod in se zaveda pomena tega pota. Nemški narod bo nastopil to pot kot prijatelj Rusije. Če bo Nemčija podpirala Rusijo, Rusija pa Nemčijo, bo s tem dana za svetovni mir najtrdnjša podlaga.«

Razorožitvene konference.

Pred kratkem se je vršila med vladama Zedinjenih držav Severne Amerike in Anglije neobvezna izmenjava misli glede razorožitvene konference. Eno konferenco je nameravalo Društvo narodov, drugo pa Amerika. Sedaj je verjetno, da se bosta obe konferenci vršili. Konferenca

Kaj bo z novim mostom čez Dravo med Selnico in Rušami? Pripravljani odbor za zgradbo mostu čez Dravo pri Selnici se je obrnil na vsa pristojna ministrstva za podporo. Do danes še ni dobil točnega odgovora. O tej stvari je razpravljali tudi mariborski okrajni zastop, ki je na predlog poslanca Žebota sklenil: Da je zgradba tega mostu nujno potrebna, se potrjuje in vladi priporoča, da iz svojih sredstev omogoči čimprejšnjo zgradbo mostu. Okrajni zastop je pripravljen prispevati primerni znesek. O višini zneska bo sklepal, ko se bo načrt začel izvrševati.

Občinsko cesto, ki pelje iz Maribora ob meji krčevinske občine v Kamnico, je okrajni zastop v svoji zadnji seji do Vodenikovega križa prevzel v svojo oskrb.

Smrtna kosa pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prav žalostno so peli zvonovi, ko smo v soboto, dne 15. novembra polagali v hladni grob nad vse ljubljenega moža Franca Peršub, posestnika v Gor. Pleteljah. Dolga trajna mučna bolezen je povzročila prerano smrt predragega moža, preskrbnega očeta in ljubljene nam strica. Ljubil je svoje otroke ter neumorno skrbel za nje. Ni se bal nobenega truda, tudi najslabše vreme ga ni zadrževalo, da ne bi šel na pot, če je bil le malo prepičan, da naredi otrokom veselje. Vsega se je daroval njim — in zato so tako močno plakali ob njegovem grobu. — Saj smo ga ljubili vsi, ki smo ga poznali, ker bil je mož na svojem mestu, delaven, pošten in poleg tega vedno vesel in do vseh prijazen. Kjerkoli je mogel, je priskočil na pomoč — in zato ga je ljudstvo spoštovalo daleč na okoli. Dolga vrsta žalujočih ga je spremljala na zadnji poti — in vsi smo jokali, ker vemo, kako blagega moža smo izročili materi zemlji. Šel si od nas — a spomin na te živi med nami! Naj ti bo zemljica lahka — a usmiljeni Bog pravičen plačnik tvojih dobrih del! Na svidenje nad zvezdami!

Železniška nesreča na Pragerskem. Okoli polnoči 18. t. m. se je pripetila na postaji Pragersko železniška nesreča, ki je na srečo zahtevala v glavnem blagovno škodo. Na postaji Pragersko je privozil mešani vlak iz Čakovca, ki je razven potnikov vozil tudi veliko tovarnega blaga, zlasti konj iz Medžimurja. Ko je prispel na tračnice, ki so spojene s progo proti Mariboru, je privozil z nasprotni strani od Maribora tovorni vlak. Ker ni bilo znamenja, da je proga zaprta, je hotel tovorni vlak na tiste tračnice, po katerih je vozil mešani vlak. Na tem delu proge pa cesta znatno visi, vsled česar je tovorni vlak vozil z večjo hitrostjo in ga strojevodja ni mogel o pravem času ustaviti. Posledica je bila, da je tovorni vlak zavozil v mešanega. Stroj tovarnega vlaka je zadel nekoliko bolj zadaj in je tovarne vagonne mešanega vlaka s svojim močnim sunkom prevrnil. V mešanem vlaku je bilo neznatno poškodovanih par potnikov, pač pa so veliko škodo trpeli vagoni tovarnega vlaka. Konj, ki so se vozili v tovarnem vlaku, je več težko ranjenih in neznan kam je izginil tudi eden od konjskih spremljevalcev. Mešanec, ki je trčil v tovorni vlak, je prispel v Maribor z dveurno zamudo.

Iz volilnega boja pri Sv. Antonu v Slov. goricah. G. nadsučitelj Anton Vegrinec je pri zadnjih državnozborskih volitvah agitiral za dve stranki, za demokrate in za radikale. Za letošnje občinske volitve je sestavil kandidatsko listo pod imenom: »Volilci izven strank.« Za sedajne državnozborske volitve pa pravi, da bi morala velesrba Pašič in Pribičević nastopiti skupno kot ena stranka, ki bi se baje kratko lahko imenovala: »Stranka PP kalinov.« Kot priganjača za to velesrbo stranko bi g. nadsučitelj porabil svoja verna sluga Ljudovika Štumpf, ki je kot bivši gimnazijec spravljal do učitelja, in Jerneja Zimič, ki je s svojo ljudskošolsko izobrazbo spravljal celo do župana s tem, da se je sam volil. Radovedni smo, v kateri občini bodeta nalovila največ kalinov.

Otvoritev nove železniške proge Ormož—Murska Sobota bo v nedeljo 23. t. m. Za zgraditev te proge so se trudili poslanci Slovenske ljudske stranke že pod rajno Avstrijo. Ena poglobitnih zahtev Jugoslovanskega kluba po prevratu je bila zgoraj imenovana železniška zveza. Da je proga dokončana in bo izročena prometu 23. t. m., se ima Slovenski štajer zahvaliti edinole prometnemu ministru Sušniku. V nedeljo pa si bo lastil zaslug železniške zveze Ormož—Murska Sobota — šiba božja Slovenije — dr. Gregor Zerjav! Prepričani smo, da bo naše dobro prišlo ljudstvo znalo sprejeti policajdemokratsko gospodo, ki se bo pripeljala k otvoritvi nove železnice samo pit ter popivat na državne stroške, a niti z mezcincem ni zganila, ko je šlo za udejstvitev te tolikanj važne proge! Priprosti narod dobro pozna pavovo perje, s katerim se hoče ob priliki otvoritve železniške zveze Ormož—Murska Sobota okriti dr. Zerjavova agromerkurska družba!

Pisatelj Franc Kšaver Meško kot častni občan. Od Sv. Tomaža pri Ormožu smo prejeli: Tukajšnji občinski odbor je v svoji seji dne 10. t. m. imenoval enoglasno g. F. K. Meška, župnika in pisatelja, za častnega občana.

Smrt našega zvestega pristaša v Smihelu n. Mozirjem. Dne 1. novembra t. l. je umrl posestnik Janez Konečnik v starosti 66 let. V enomesečni hudi bolezni je bil popolnoma udan v voljo božjo, med tem časom je bil dvakrat prevlečen s sv. zakramenti. Pokojni je bil pristaša SKZ in naročnik našega lista. Njegovi trije sinovi so padli v vojni, četrti je sledil glasu Gospodovemu in je kot misijonski brat v misijonšču v Grobljah. Skrbnemu gospodarju in očetu želimo večni mir, žalujočo ženo in hčere naj tolaži zavest, da se zopet snidejo onkraj groba!

Orjuna na Dobni, pa na zavedni Dobni! Kaj ne, g. očka Zerjav dr. Gregor na ministrski stol, po sili ste vsedli, ste vi se tam dol! Boste nas bičali, to znamo. Mi pa Dobrnčani prisegamo sveto danes: čim več šikan boste spustili na mirno, katoliško in pošteno slovensko ljudstvo; tem strašnejši bode vaš in vam eneških odločilni poraz v

bitki na 8. svečana 1925 pri volilnih skrinjicah. Trdno uverjeni, da pri nas ne bo krivici, neredu, medsebojnemu sovraštvu in nasilju prodanih duš, katere vodijo trije zli duhovi, grobokopi dražestne Jugoslavije. Stevilka tri se hoče pa tudi pri nas udejstvovati. Imena treh nedomačintov se danes zamolčimo. Toda ne priđe Vam naj na misel več ideja, orjuna tukaj ustanavljati. Sto- in stokrat si temeljito premislite, predno bi šli sejat vihar, ker želi bi burjo takšno, da se Vam niti ne sanja. Več kot užaljeni smo na našem narodnem ponosu, da bi nas trojica tako različne starosti in tako različnih poklicev učila narodnosti. Ko smo dolga desetletja bili neizprosni boj proti prusaškemu Grazu, kateri je imel glavno besedo v tukajšnjih toplicah. Njegovi organi so večkrat imeli ne ravno prijeto zabavo, okušati trde pesti zavednih slovenskih fantov, če so le preveč hehalali in izzivali narodni čut. Toliko za danes o trojici. Storit, dragi Dobrnčani in vsi Slovenci svojo sveto versko, narodno in patrijotično dolžnost! Agitirajte od hiše do hiše! Poučujte nevedne, bodrite omahljive ter razložite vsakomur, da gre sedaj na dan 8. februarja 1925 pri volitvah za odločilno zmago. Ali si naj pustimo vzeti vero naših očetov in pradedov, ki nam je bila mnogokrat edina uteha?! Ali si naj pustimo vzeti našo narodno samobitnost in neodvisnost?! Slebi patrijotje bi tudi bili, ako bi dali glasove ljudem, kateri so roparsko kradli milijone s krvavimi žulji skupaj spravljene in plačane državnega denarja. Živel 8. svečan 1925, praznik vstajenja pravice! Živela zmaga luči nad temo!

Iz laškega okraja. Poleg pijančevanja je gotovo zelo velika napaka našega ljudstva brezmejno tožarenje, ki je zelo razširjeno v našem kraju. Ljudje se tožujejo za take malenkosti, da ni vredno, in napravljajo sebi in sosedom nepotrebne stroške in dolgo trajajoče sovraštvo. Že nesmrtni Krek je v svojih spisih in na shodih ostro nastopil proti nepotrebnim tožbam. Pred kraikom smo čitali v nekem ljubljenskem časniku dogodbičo, da je v mestu Kolon umrl odvetnik, kateri je napravil oporočo tako, da je svoje premoženje zapustil za norišnico. Na drugi strani oporoče pa je zapisal opombo: »Norci so mi premoženje skupaj spravili, norcem ga tudi zapuščam.« K temu nimamo kaj pristaviti.

Most čez Savinjo pri Sv. Marjeti poleg Rim. toplicah. Most čez Savinjo se je pričel graditi. Denarja in materiala je že precej skupaj, vendar še vsega manjka. Naj se vendar prizadeje interesenti zganjejo in storijo, kar je v moči, da bo most že do Božiča letos gotov!

Pri blagoslovljanju Zelenkove kapele na Žitnicah se je nabralo za domače Bralno društvo 129 din., in Berličevega križa v Spodnjem Gasteraju 162 din.; na sedmini g. Terezije Brglez pa za Dijsko večerjo v Mariboru 105 din.

»Katoliški misijoni« so na Slovenskem edini splošen in najbolj razširjen misijonski list. Prinaša poučne članke o vseh misijonskih zadevah. Ima zveze z vsemi slovenskimi misijonarji in objavlja njihova izvorna poročila iz misijonskih dežel. Poroča o vsem katoliškem misijonskem gibanju doma in v misijonskih deželah. Prinaša lepe resnične dogodbe, v katerih opisuje požrtvovalno delo katoliških misijonarjev in spodbudno življenje novoizpreobrnjenec. Vsaka številka ima najmanj 4 do 5 slik. Ima zveze z 170 misijonskimi katoliškimi časopisi. Stane pod skupnim naslovom 10 din., za posameznika pa 12 din. Letos je postal tudi uradno glasilo Družbe za širjenje vere. Naroča se pod naslovom: Katoliški misijoni, Ljubljana, Tabor 12.

»Misijonski koledar 1925« je izmed vseh letošnjih koledarjev najlepši po opremi in najzanimivejši po vsebini. Krasi ga živa naslovna dvobarvna slika. Obsega 128 strani. Med besedilom je kakih 50 slik iz raznih misijonskih pokrajin. Vsebinska je zelo zanimiva in raznovrstna. Med sotrudniki srečavamo največje misijonske sodobne strokovnjake poleg znanih domačih slovenskih misijonarjev. Kdor si ga ni še naročil, naj to stori takoj. Preč. gg. duhovnike, ki so ga prejeli, uljudno prosimo, da ga ljudem blegohotno priporočijo. Naroča se v Ljubljani, Tabor 12. Stane samo 7 din.

Ó, kako prijetno! vzkljke vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elsa-mila v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri uporabi so jako štedljiva, radi tega poceni! Dobe se v petih raznih vrstah (lilijino, glicerino, borakovo, katanovo in milo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU EUG. V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatg 341, Hrvatska.

Trajnost obuvale najdete pri čevljarskem oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobí obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrapance, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Specialist za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavc v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od 9. do 11. in od 15. do 16. ure.

Kislilim vinom odvezam Radenska voda vso kislino.

Gospodarstvo.

POSKUSNJE Z UMETNIMI GNOJILI.

Če hočemo umetna gnojila z uspehom rabiti, moramo jih najprej preizkusiti na malem prostoru. Najprej se je treba prepričati, kakšna gnojila so za naše kraje in

našo zemljo prikladna in kako bi se izplačal nakup umetnih gnojil.

Učenjaki so dognali, da potrebujejo poljske rastline, kakor tudi rastline ostalih kmetijskih kultur za svojo rast 10 vrst hranilnih snovi, od katerih je treba zemlji dovažati trije v tej ali oni obliki in sicer dušika, kalija in fosforove kisline. Apna, železa, kremenjaka, natrona, magnezija, žvepla in klora se nahaja v vsaki zemlji navadno dovolj. V nekaterih krajih je več dušika, v drugih zopet več kalija ali fosforove kisline, itd.

Profesor Wagner-jeva teorija o gnojenju pravi, da je zaman vsako gnojenje, ako manjka le ena potrebnih hranilnih snovi, odnosno, ako se nahaja ena hranilna snov v zemlji v nezadostni množini. Nič nam torej ne pomaga gnojenje s Tomasovo žindro, ako vsebuje zemlja premalo kalija ali fosforove kisline, kajti le ob sorazmerni množini vseh hranilnih snovi v zemlji se morena nadejati uspešne rasti kmetijskih rastlin pod ugodnimi podnebnimi razmerami.

Poskusi z umetnimi gnojili se lahko delajo na različne načine. Če hočemo napraviti čisto natančne in pravilne poskuse, se moramo odločiti za enako velike poskusne prostore, da lahko primerjamo uspehe takšnega gnojenja. Za poskuse zadostujejo prostori, ki so po 100 kvadratnih metrov veliki. Če hočemo prostore v obliki kvadratov, naj meri vsaka stran 10 m, če pa jih hočemo v obliki pravokotov, vzamemo najboljšje 20 m dolge in 5 m široke prostore. Za gnojilne poskuse rabimo najmanj štiri prostore a 100 kv. metrov površine.

Da moremo izvedeti, ali primanjkuje zemlji fosforove kisline ali ne, moramo pognojiti en prostor s superfosfatom, obenem pa tudi še s kajnitom in čilskim solitrom, drug prostor pa le s kajnitom in čilskim solitrom. Če dobimo na prvem prostoru več pridelka, je to dokaz, da manjka v zemlji fosforove kisline. Če bi v svrhu poskusa pognojili prvi prostor le s superfosfatom, drugega pa bi pustili nepogojenega, bi se sicer tudi lahko prepričali, ali manjka v zemlji fosforove kisline ali ne, toda le v tem slučaju, če se nahaja v zemlji zadosti kalija in dušika. Ako bi pa teh primanjkovalo, ne zaleglo bi dosti gnojenje s superfosfatom, tudi če je zemlja rečna na fosforovi kislini. Vpoštevatvi moramo namreč Wagnerjevo tezo, ki govori, da mora biti zemlja preskrbljena z zadostno množino vseh redilnih snovi in da ne pridejo posamezne hranilne snovi nikoli do pravega učinka, kakor hitro primanjkuje drugih. Če primanjkuje v zemlji na primer kalija in fosforove kisline, tedaj nam gnojenje s samo fosforovo kislino, to je s superfosfatom ali Thomasovo žindro malo ali celo nič ne koristi. Navedene osnovne pojme o gnojenju bi moral vedeti vsak napreden gospodar, ki hoče zvišati natančin svoje pridelke in večina neuspehov pri gnojenju z umetnimi gnojili bi izostala.

Da zvemo, ali primanjkuje zemlji kalija, moramo tretji prostor pognojiti na primer s superfosfatom in čilskim solitrom ter primerjamo na to pridelke in čilskim solitrom ter pridelkom, katerega smo dobili na tretjem prostoru. Na isti način preiščemo zemljo v svrhu ugotovitve, ali je v njen zadosti dušika ali ne. Treba nam je le četrti prostor pognojiti s superfosfatom in kajnitom ter primerjati pridelke z onim na prvem prostoru.

Za gnojilne poskuse vzamimo na površino 100 kv. metrov po 50 kg superfosfata, ki mora vsebovati 16 odstotkov lahko raztopne fosforove kisline, po 4 kg kajnita in po 4 kg čilškega solitra. Gnojila je pomešati s suhoprstjo in po celi površini enakomerno raztrositi. Poskusnje je delati najbolje pri krmskih in travniških rastlinah, ali pa pri žitu, ker se pri teh rastlinah gnojenje najboljšje pozna. Če smo s poskusi dognali, katero umetno gnojilo je za našo zemljo najbolj prikladno, potem lahko dotično gnojilo uporabljamo v večji meri. Vendar pa tudi tedaj ne pozabimo izračunati, ali se nakup umetnih gnojil izplača z večjim pridelkom, ali z drugimi besedami, ali vrednost večjih dohodkov, ki smojih doseglj z gnojenjem poplača stroške gnojenja.

Pripomniti je, da se dobe umetna gnojila za poskuse v malem pri Kmetijski družbi v Ljubljani, kakor tudi pri posameznih privatnih tvrdkah (Toneje v Mariboru) brezplačno na razpolago. Poročati se mora le o rezultatu takih poskusov.

Vekoslav Štampar, ekonom.

SADNA RAZSTAVA V SMARTNEM OB PAKI.

Paška kotlina s sosednjim ozemljem, — to je južni del soštanjskega sodnega okraja, — se je letošnjo jesen zares odlično proslavila! Podružnica Sadjarskega društva za Slovenijo v Smartnem ob Paki je namreč priredila od 5. do 8. oktobra t. l. veliko sadno razstavo, ki je vspela nad vse pričakovanje dobro. Tako na Paki, kakor tudi v sosednjih občinah se sadjarstvo že desetletja sem prav veselo razvija. Saj je pa tudi tukaj izredno milo podnebje in je lega in zemlja za sadjarstvo tako ugodna, da si ne moremo misliti ugodnejše. Zato je pa tudi — v dobrih letih seveda — pridelke izvanredno obilen in po kakovosti prvovrsten. Ali širša javnost je doslej le malo vedela za obilni in razkošno lepi pridelke teh blagoslovljenih krajev in ravno to dejstvo je v prvi vrsti napotilo vzorno delavni odbor te podružnice, da je zamislil to lepo prireditve in ta sklep tudi častno izvršil. V štirih prostornih in svetlih sobanah tamošnje šole je bilo na belo pogrnjenih, s cvetjem in zelenjem okušenih mizah kaj prikupljivo razloženo prelepo sadje in grozdje iz solčnih paških holmov, iz moziške okolice, iz sadjarsko zelo probujenih občin St. Andrež in St. Ilj-ter še iz raznih drugih krajev. Razstavo si je ogledalo mnogo odličnih obiskovalcev, med njimi prevz. g. knezoškof dr. Andrej Karlin, potem več kmetijskih strokovnjakov in drugih veljakov od blizu in daleč in prav so se kar najbolj pohvalno izrazili o prelepo vspeli prireditvi. Človek je bil